

Växjö universitet

351 95 Växjö

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Åsa Rurling
08-563 088 67
asa.rurling@hsv.se
BESLUT

2009-11-02
Reg.nr 83-5012-09

Ansökan om tillstånd att använda godkänt arbetsprov som behörighetskrav utöver områdesbehörighet för tillträde till Designprogrammet, inriktning hållbar utveckling vid Linnéuniversitetet från och med 2010

Ärendet

Växjö universitet har ansökt om att utöver områdesbehörighet 6 (med undantag av Samhällskunskap A) få använda godkänt arbetsprov som behörighetskrav för tillträde till Designprogrammet, inriktning hållbar utveckling, 180 hp vid Linnéuniversitetet. Kraven ska gälla från och med antagningen till höstterminen 2010.

Lärosätets motivering och beskrivning

Motivering

Vid Växjö universitet ges Designprogrammet, inriktning hållbar utveckling 180 hp, som från och med 2010 kommer att ges vid Linnéuniversitetet. Samhälleliga och kulturella förändringar kräver ett nytt synsätt på design och därmed nya roller för en designer. Designprogrammet, inriktning hållbar utveckling, står därför på en humanistisk-samhällsvetenskaplig bas. Det innebär ett holistiskt närmande, vilket förutsätter att metod och teori svarar mot dagens utmaningar med högt ställda krav på en hållbar utveckling. Utbildningens inriktning syftar till att främja designprocesser, vars kulturella, ekologiska och långsiktigt ekonomiska villkor grundas i teorier som syftar till mänsklig välfärd i alla bemärkelser. Utbildningen är temabaserad och fokuserar på designämnets olika aspekter i respektive samhälleliga och kulturella kontexter. Undervisningen sker i projektform och varvar teori och praktik.

Designprogrammet vilar på konstnärlig grund. Det förutsätter att sökanden har en miniminivå av utvecklade konstnärliga färdigheter för att klara av studierna på programmet. De konstnärliga färdigheterna prövas i ett särskilt framtaget arbetsprov.

Beskrivning av arbetsprovet

Arbetsprovet används för såväl bedömning av behörighet som urval. Detta beslut omfattar endast bedömningen av behörighet eftersom universitet och högskolor inte behöver tillstånd för alternativt urval från Högskoleverket för utbildningar som leder till en konstnärlig examen.

Arbetsproverna består av dels obligatoriska uppgifter, dels fritt valda arbeten. I de obligatoriska uppgifterna ska den sökande dels teckna av vardagsföremål med blyerts, i fri teknik färgsätta dessa, kunna sätta in föremålen i ett rumsligt sammanhang samt skriftligt kunna beskriva ett vardagsfenomen och sig själv i ett sammanhang. Temat för föremålen är olika för varje antagningsomgång. De valfria arbetena avser egna projekt, designuppgifter och annat konstnärligt uttryck som den sökande vill åberopa.

Arbetsprovet avser att bedöma

1. Sökandes visuella tänkande och förmåga att visuellt med hjälp av både texter och bilder gestalta och artikulera idéer som kan vara relevanta för designarbete.

Kriterierna för att bedöma detta är:

- nivån på sättet att arbeta med bildelement, färgkombinationer, bilder och texter som helhet i hela arbetsprovsmappen;
- nivån på tillämpningen av kompositionsgrunder och gestaltslagar som tredjedels bild, kontrastverkan, närhetens lag etc. i såväl obligatoriska som fria arbetsuppgifter;
- nivån på sättet att i skrift artikulera tankar och idéer.

2. Sökandes grundläggande kunskap om form- och färglära samt förmåga att behärska olika tekniker för skissarbete och kroki.

Kriterierna för att bedöma detta är:

- nivån på sättet att omsätta praktisk kunskap om form och dess byggelement, färg och dess synliga egenskaper samt nivån på teknisk skicklighet i arbete med blyerts, krita, kol och färger i såväl obligatoriska som fria arbetsuppgifter.

3. Sökandes förmåga att omsätta färdigheterna i ett designsammanhang, dvs. i en gestaltande process.

Kriterierna för att bedöma detta är:

- nivån på sättet att lösa de obligatoriska arbetsuppgifterna och nivån på fria gestaltungsarbeten eller förberedande skolprojekt.

Den skala som används för att bedöma nivåerna är påfallande (20 poäng), konventionell (15 poäng), ojämn (10 poäng), otillräcklig (5 poäng), obehörig (0 poäng). För att bedömas som behörig måste den sökande ha poängen 10, 15 eller 20 på respektive nivå ovan.

Högskoleverkets bedömning

Enligt 7 kap. 8 § högskoleförordningen ska de krav som ställs vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Högskoleverket fastställer de särskilda behörighetskrav som ska användas för utbildning som leder till yrkesexamen, medan högskolorna själva fastställer sådana krav för övriga utbildningar. Högskoleverket kan om det finns särskilda skäl bevilja en ansökan om andra krav än de som följer av de fastställda områdesbehörigheterna (HSVFS 2007:8). Sådana krav kan även omfatta krav på godkänt arbetsprov och arbetslivserfarenhet.

Högskoleverket bedömer att Designprogrammet, inriktning hållbar utveckling, är av sådan karaktär att godkänt arbetsprov bör få användas som behörighetskrav. När resultatet av ett arbetsprov används vid bedömning av behörighet är det viktigt att det är tydligt för en sökande vad som bedöms i arbetsprovet och vad som krävs för att bli behörig. Beslut om att en sökande bedöms som icke behörig kan överklagas. Det måste därför vara tydligt för den sökande vad ett sådant beslut baseras på.

Högskoleverkets beslut

Högskoleverket beslutar att Linnéuniversitetet utöver områdesbehörighet 6 får använda godkänt arbetsprov som behörighetskrav för tillträde till Designprogrammet, inriktning hållbar utveckling.

Tillståndet gäller från och med antagningen till höstterminen 2010 till och med höstterminen 2013. Därefter önskar Högskoleverket en uppföljning av de sökande, antagna och deras prestationer. I samband med denna uppföljning kan universitetet ansöka om fortsatt tillstånd att tillämpa de utökade behörighetskraven.

Beslut i detta ärende har fattats av Leif Strandberg, ansvarig för Högskoleverkets tillståndsgivning, efter föredragning av utredare Åsa Rurling.

Leif Strandberg

Åsa Rurling